

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Glenn Cooper
THE DEVIL WILL COME

Copyright © 2014 by Glenn Cooper

Translation Copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02261-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

GLEN KUPER

U SAZVEŽĐU
OVNA

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

*Zvezde i dalje po nebu jezde, protiče vreme,
Đavo će doći, i Faust proklet mora da bude.*

Iz „Tragične povesti o doktoru Faustu“
Kristofera Marloua

Prolog

Rim, leta gospodnjeg 1139.

Držao je zavese razmaknute da bi gledao u noćno nebo, ali prozor je bio okrenut na zapad, a on je morao da gleda na istok. Palaco Apostoliko Lateranense, kako su je Italijani zvali, bila je ogromna – svakako najveća i najveličanstvenija zgrada koju je ikada video. Irski, njegov maternji jezik, nije mu bio od koristi u ovim krajevima. Konverzacioni latinski bio mu je težak, pa su tokom posete on i njegovi natucali engleski. Na engleskom je ovo bila Lateranska palata, papina rezidencija.

Skinuo je tanki pokrivač i počeo da opipava u mraku tražeći sandale. Legao je u jednostavnoj monaškoj odori, koju je nosio uprkos tome što je imao pravo na raskošniju odoru. On je bio Mael Maedok Ua Morgair – Malahija, biskup od Dauna, a ovde kao gost pape Inokentija II.

Bilo je to dugo i teško putovanje iz Irske koje ga je vodilo kroz nepriptomljene oblasti Škotske, Engleske i Francuske. Putovanje mu je oduzelo čitavo leto i sada, krajem septembra, vazduh je već nosio oštrinu hladnoće. U Francuskoj se zadržao neko vreme sa cenjenim sveštenim učenjakom Bernarom od Klervoa, čovekom čiji je intelekt očigledno bio ravan njegovom. Ali on je obmanuo Bernara svojom lažnom pobožnošću i iskrenošću. Obmanuo ih je sve.

Malahijina ćelija u gostinskoj spavaonici bila je daleko od papinih kraljevskih soba sa visokom tavanicom. U Rimu je već dve nedelje, a starca je video samo dvaput: prvi put na provizornoj audijenciji u njegovim

privatnim odajama, a drugi, u sklopu obilaska omiljenog projekta vrhovnog sveštenika, obnove najdraže mu crkve, drevne Santa Marije u Trasteveru. Ko zna koliko će proći pre nego što ga ponovo pozovu da obavi glavni posao – molbu Inokentiju za davanje palijuma* svetim sedištima crkvene vlasti u Armi i Kašelu? Ali to nije bilo važno. Od ključne važnosti je to što je uspeo da bude u Rimu dvadeset četvrtog dana septembra godine 1139. dok se bližila ponoć.

Malahija se oprezno šunjao niz duge gole hodnike naprežući oči da se prilagode tami. Zamišljao je sebe kao gipko noćno stvorenje koje bešumno klizi kroz usnulu palatu.

Oni nemaju pojma ko sam ja.

Oni nemaju pojma ko sam ja.

A misle da su me progutali celog i dopustili mi da živim unutar njihovog stomaka!

Na krov se izlazilo uz stepenište. Malahija ga je video i ranije, ali se nikada nije peo. Mogao je samo da se nada kako će bez ometanja izaći gore, na sveži noćni vazduh.

Kada je naišao na prepreku, okrenuo je gvozdenu kvaku i pritiskao ramenom teški poklopac sve dok se nije pomerio i otvorio. Nagib krova bio je dovoljno strm da je morao vrlo obazrivo koračati kako ne bi izgubio oslonac. Za svaki slučaj izuo je sandale. Osećao je glatke i hladne crepove pod stopalima. Nije se usudio da se osvrne prema nebu na istoku dok se nije oslonio leđima na najbliži dimnjak i zario petama između crepova.

Tek tada je Malahija dozvolio očima da se napajaju nebesima.

Iznad ogromnog usnulog Rima, crni nebeski svod bez oblaka bio je savršen u svakom smislu. I baš kao što je i znao da će se dogoditi, pomračenje meseca već je počelo.

Proveo je godine proučavajući tabele.

Kao veliki astrolozi pre njega, kao Balbil iz starog Rima, Malahija je bio poznavalac neba, ali sumnjao je da je iko od prethodnika imao ovakvu priliku. Kako bi strašno, kako bi katastrofalno bilo da je nebo bilo oblačno.

Morao je da vidi mesec sopstvenim očima!

Tačno u trenutku kada mora da izbroji zvezde!

* Uska traka od bele vune, nekada odlikovanje najviših državnih činovnika koje je dodeljivao car, pre nego što je postalo simbol visokih crkvenih velikodostojnika koje episkopima (biskupima) i arhiepiskopima daje papa. (Prim. prev.)

U sazvežđu Ovna

Potpuna pomračenja meseca bila su retka već sama po sebi, ali da li je ikada bilo nekog kao što je ovo noćas?

Noćas je mesec bio u Ribama, njihovom svetom sazvežđu.

I upravo je dovršio svoj devetnaestogodišnji ciklus, tonući ponovo iza Sunčeve ekliptike prema južnom čvoru, tački najveće katastrofe – Đavolovom repu, kako su ga astrolozi nazivali.

Ovakvo poklapanje događaja na nebeskoj sferi možda se nikada ranije nije dogodilo i možda se više nikada neće ni dogoditi! Bila je to noć puna slavni predskazanja. Bila je to noć u kojoj je čovek kao što je Malahija mogao dati moćno proročanstvo.

Sada je mogao samo da čeka.

Biće potreban skoro čitav sat da zlatni mesec sklizne u crnilo, kada njegov krug izjede nevidljivi div.

Kada taj trenutak dođe, Malahija mora biti spreman i usredsređenog uma. Beška ga je pritiskala pa je zadigao odoru i olakšao se, zabavljajući se dok je posmatrao kako njegova mokraća teče sa krova u papin vrt. Šteta što staro kopile nije stajalo dole, gledajući uvis otvorenih usta.

Pomračila se jedna četvrtina meseca, zatim polovina, pa zatim tri četvrtine. Jedva da je osećao noćnu hladnoću. Kada je i poslednja mesečeva svetlost nestala, odjednom se formirala aura, sijajući gustom ćilibarskom svetlošću. A onda je Malahija video ono na šta je čekao. Zvezde su blistavo sijale kroz auru. Nije ih bilo premalo, niti previše.

Imao je dovoljno vremena da ih prebroji i još jednom proveri pre nego što aura nestane.

Deset.

Pedeset.

Osamdeset.

Sto.

Sto dvanaest!

Napregnuo je um i ponovio zadatak.

Da, sto dvanaest.

Mesec je počeo da izlazi i aura je nestala.

Malahija se pažljivo spustio do poklopca, sišao niz stepenice i otišao u sobu, strepeći da ne propusti trenutak.

Upalio je debelu sveću i umočio pero u mastionicu. Počeo je da piše što je brže mogao. Pisaće cele noći dok ne svane. Video je to jasno, jasno kao zvezde koje su mu se blistanjem utisnule u svest.

Glen Kuper

Ovde, u Lateranskoj palati, u srcu hrišćanstva, domu njegovog velikog neprijatelja i neprijatelja njegovog soja, Malahija je imao jasnu i pouzdanu viziju onoga što će se dogoditi.

Biće još 112 papa: 112 papa do kraja Crkve i kraja sveta koji su oni poznavali.

Jedan

Rim, 2002.

„Šta K hoće?“, upitao je čovek. Sedeo je nervozno kuckajući debelim prstima po drvenom doručju stolice.

Iako se veza prekinula, drugi čovek i dalje je držao telefon u ruci. Spustio je slušalicu i sačekao da gradski autobus prođe ispod otvorenog prozora i njegova iritirajuća tutnjava utihne. „Hoće da je ubijemo.“

„Onda ćemo je ubiti. Znamo gde živi. Znamo gde radi.“

„Hoće da to uradimo noćas.“

Čovek koji je sedeo upali cigaretu zlatnim upaljačem. Na njemu je bilo ugravirano ZA ALDA OD K. „Volim da više planiram.“

„Naravno. I ja.“

„Nisam čuo da si nešto prigovorio.“

„To nije bio jedan od njegovih ljudi. To je bio K!“

Čovek koji je sedeo se iznenađeno nagnu napred i ispusti oblak dima koji je odlebdelo kroz prozor, mešajući se sa isparenjima dizela nad ulicom.

„Lično te je pozvao?“

„Zar nisi to i sam zaključio po načinu na koji sam govorio?“

Čovek u stolici uvukao je dim tako duboko da mu je dospelo do samog dna pluća. Kada ga je izdahnuo, reče: „Onda ona noćas umire.“

Elizabeta Čelestino bila je šokirana sopstvenim suzama. Kada je uopšte poslednji put plakala?

Odgovor joj je došao u jetkom naletu uspomena.

Smrt njene majke. U bolnici, na bdenju, na sahrani i četiri dana posle toga, dok se nije pomolila da suze prestanu, i one su prestale. Iako je u to vreme bila devojčica, mrzela je vlažne oči i umrljane obraze, nesnosno nadimanje grudi i nedostatak kontrole nad telom, i zaklela se da će ubuduće sebi zabraniti takve izlive emocija.

Ali sada je Elizabeta osećala peckanje slanih suza u očima. Ljutila se na sebe. Nije bilo sličnosti između ovih događaja razdvojenih dugim periodom – smrti majke i imejla koji je dobila od profesora De Stefana.

Ipak, bila je odlučna da mu se suprotstavi, natera ga da se predomisli, preokrene situaciju. U panteonu *Universita Degli Studi di Roma*, De Stefano je bio bog, a ona, jadna studentkinja na postdiplomskim, ponizni molilac. Ali još od detinjstva odlikovala se čvrstom odlučnošću i često je uspevala da bude po njenom tako što je zasipala protivnika rafalima razumnih razloga, a zatim ga pogađala sa nekoliko razornih intelektualnih projektila kojima je odnosila pobeđu. Tokom godina mnogi su popustili pred njenim napadom – prijatelji, nastavnici, čak i njen genijalni otac jednom ili dva puta.

Dok je čekala ispred De Stefanove kancelarije na Odeljenju za arheologiju i starine, unutar bezdušne u fašističkom stilu građene zgrade Fakulteta za humanističke studije, Elizabeta se pribrala. Već se spustio mrak i bilo je previše hladno za to doba godine. Kotlovi nisu proizvodili osetnu toplotu i držala je kaput u krilu, prebacivši ga preko golih nogu. U hodniku ispunjenom knjigama nije bilo nikoga. Knjige su bile zaključane u ormarima sa zastakljenim vratima. Fluorescentne svetiljke na plafonu bacale su bele pruge po sivim podnim pločicama. Samo jedna vrata bila su otvorena. Vodila su u pretrpanu kancelariju koju je delila sa još troje postdiplomaca, ali nije htela da čeka tamo. Želela je da je De Stefano vidi čim izađe iza ugla, pa je sedela na jednoj od tvrdih klupa na kojima su studenti čekali profesore.

On ju je ostavio da čeka. Skoro nikada nije stizao na vreme. Nije bila sigurna da li je to bio način da potvrdi visok položaj u hijerarhiji ili se jednostavno radilo o traljavom vremenskom organizovanju. Bez obzira na to, uvek se dolično izvinjavao i, kada je najzad dojurio, izgovorio je nekoliko *mea culpa* pa žurno otključao vrata kabineta.

„Sedi, sedi“, rekao je. „Zadržali su me. Sastanak se odužio, a gužva u saobraćaju je užasna.“

„Razumem“, odmah je odgovorila Elizabeta. „Lepo je od vas što ste se večeras vratili da se vidite sa mnom.“

„Da, naravno, znam da si uzrujana. Teško je, ali mislim da su to važne lekcije koje će dugoročno samo pomoći tvojoj karijeri.“

De Stefano je okačio kaput na vešalicu i sručio se na fotelju iza svog pisaćeg stola.

Ona je uvežbavala govor u glavi i sada je pozornica bila njena. „Ali, profesore, evo šta me jako muči. Vi ste podržavali moj rad od trenutka kada sam vam pokazala prve fotografije Svetog Kalista. Išli ste sa mnom da vidite oštećenja od sleganja zemljišta, pali zid, cigle ozidane u prvom veku, simbole na malteru. Složili ste se da su jedinstveni u katakombama. Složili ste se da je to do sada neviđena astrološka simbolika. Podržali ste moje istraživanje. Podržali ste njegovo objavljivanje. Podržali ste dalja iskopavanja. Šta se dogodilo?“

De Stefano je protrljao kratko podšišanu kosu. „Slušaj, Elizabeta, ti si oduvek znala protokol. Katakombe su pod upravom Papske komisije za sakralnu arheologiju. Ja sam član te komisije. Ona mora da odobri sve predloge radova koji će biti objavljeni. Nažalost, tvoj rad je odbijen kao i predlog da se pokrene iskopavanje. Ali evo dobrih vesti. Sada si naširoko poznata. Niko ne kritikuje tvoju učenost. Ovo može samo da ti ide u prilog. Samo ti treba strpljenja.“

Ona se zavalila u svojoj stolici i osetila kako joj se obrazi žare od ljutnje. „Zašto je to odbijeno? Niste mi rekli zašto.“

„Razgovarao sam sa nadbiskupom Luongom baš ovog popodneva i postavio mu isto pitanje. Rekao mi je da je usvojeno gledište da je rad previše spekulativan i preliminaran, da svako javno obelodanjivanje otkrića treba da sačeka dodatno proučavanje i kontekstualnu analizu.“

„Zar to nije argument za produžavanje galerije dalje ka zapadu? Ja sam ubeđena, kao i vi, da je urušavanje otkrilo jedan rani carski kolumbarijum. Simboli su jedinstveni i ukazuju na do sada nepoznatu sektu. Mogla bih da ostvarim ogroman napredak sa skromnim sredstvima.“

„Za komisiju, to ne dolazi u obzir. Oni neće podržati iskopavanje izvan poznatih granica katakombe. Zabrinuti su za pitanje šire arhitektonske stabilnosti. Iskopavanja bi mogla pokrenuti dalje urušavanje i imati domino efekat koji bi mogao da vodi nazad do središta Svetog Kalista. Odluka seže visoko, sve do kardinala Đakona.“

„Ja to mogu da uradim bezbedno! Konsultovala sam se sa inženjerima. A osim toga, to je prethrišćanska gradnja! Ne bi čak ni trebalo da bude u nadležnosti Vatikana.“

„Ti si poslednja koja bi trebalo da bude naivna u vezi sa ovim.“ De Stefano je cokuo. „Ti znaš da je čitav projekat pod jurisdikcijom komisije.“

„Ali, profesore, vi ste u komisiji. Gde je bio vaš glas?“

„Ah, ali ja sam morao da se uzdržim od glasanja, jer sam bio autor rada. Nisam imao pravo glasa.“

Elizabeta je tužno odmahнула glavom. „Onda je to to? Nema šanse za žalbu?“

De Stefano je u znak odgovora s kajanjem spojio dlanove.

„Ovo je trebalo da bude teza za moju disertaciju. Šta sada? Zaustavila sam sve ostale radove i posvetila se rimskoj astrologiji. Posvetila sam tome više od godinu dana. Odgovori na moja pitanja nalaze se na drugoj strani jednog gipsanog zida.“

De Stefano je duboko udahnuo i kao da se spremao da kaže još nešto. Kada se to i desilo, šokiralo ju je. „Postoji još nešto što treba da ti kažem, Elizabeta. Znam da će te ovo pomalo uzdrmati i stvarno se izvinjavam, ali ja napuštam Sapijencu* iz ovih stopa. Ponuđen mi je izuzetan položaj u komisiji, kao prvog potpredsednika u istoriji koji nije svešteno lice. Za mene je to posao iz snova, a iskreno, na univerzitetu mi je već bilo dosta gluposti koje sam morao da podnosim. Razgovaraću sa profesorom Rinaldijem. Mislim da će on biti dobar konsultant. Bićeš ti dobro.“

Elizabeta je pogledala njegovo krivicom opterećeno lice i zaključila da nema šta više da se kaže osim prošaptanog: „Gospode bože.“

Sat kasnije i dalje je sedela za pisačim stolom, sa rukama spuštenim u krilo. Zurila je kroz crnilo prozora u prazan parking iza Fakulteta književnosti i filozofije, leđima okrenuta prema vratima.

Prikrali su se u cipelama mekih đonova i ušli u kancelariju neprimećeni.

Zadržavali su dah u strahu da bi mogla čuti kako im vazduh izlazi iz nozdrva.

Jedan od njih ispružio je ruku.

Odjednom je osetila nečiju šaku na ramenu.

Elizabeta je prigušeno vrisnula.

* Rimski univerzitet, *Sapienza Università di Roma*, ili kraće *Sapienza*, od latinske reči za mudrost, učenost, znanje. (Prim. prev.)

„Hej, lepotice! Jesmo li te uplašili?“

Okrenula se na stolici i nije znala da li da oseti olakšanje ili bes kada je videla dvojicu uniformisanih policajaca. „Marko! Svinjo jedna!“

On, naravno, nije bio svinja – bio je visok i zgodan, njen Marko.

„Ne ljuti se na mene. Bila je to Cacova ideja.“

Caco je skakutao kao malo dete, ushićen zbog uspeha, a kožna futrola poskakivala mu je na boku. Uživao je da plaši sestru da zaurla od straha, još otkada je bila sasvim mala. Uvek je kovao planove, smišljao podvale i brbljao munjevitom brzinom, tako da mu je nadimak iz dečaćkih dana, Caco – „Ućuti, zaveži“ – lako pustio koren.

„Hvala ti, Caco“, rekla je zajedljivo. „Ovo mi je noćas baš trebalo.“

„Nije dobro prošlo?“ upitao je Marko.

„Katastrofa“, promrmljala je Elizabeta. „Potpuna katastrofa.“

„Možeš da mi ispričaš sve o tome uz večeru“, rekao je Marko.

„Završili ste posao?“

„On je završio“, rekao je Caco. „Ja radim prekovremeno. Ja nemam devojku da me hrani.“

„Žalila bih je da je imaš“, rekla je Elizabeta.

Izašli su napolje i pogrbili se na jakom vetru koji je prodirao kroz odeću. Marko je zakopčao civilni kaput, skrivajući ispod njega uštirkanu plavu košulju i opasač s pištoljem. Kada nije bio na dužnosti, nije želeo da izgleda kao pandur, naročito u univerzitetskom kampusu. Caco nije mario. Njihova sestra Mikaela volela je da kaže kako on toliko voli da bude u *Polizia* da verovatno nosi uniformu i dok spava.

Napolju se sve pomeralo i lepršalo na vetru, osim ogromnog bronzanog kipa Minerve, device boginje mudrosti, koja se uzdizala iznad fontane obasjane mesečinom.

Cacova patrolna kola bila su parkirana ispred stepenica. „Mogu da vas povezem.“ Seo je za volan.

„Mi ćemo peške“, rekla je Elizabeta. „Hoću malo svežeg vazduha.“

„Kako želiš“, odgovorio joj je brat. „Vidimo se kod tate u nedelju?“

„Posle crkve“, reče ona.

„Pozdravi Boga od mene“, opušteno je rekao Caco. „Ja ću biti u krevetu. Ciao.“

Elizabeta je presavila šal i krenula podruku sa Markom prema svom stanu u Via Luka. Obično je u devet sati uveče okolina univerziteta bila

puna sveta, ali naglo opadanje temperature izgleda je zateklo ljude nespremlne i napolju nije bilo mnogo šetača.

Elizabetin stan bio je udaljen samo deset minuta hoda. Bilo je to skromno potkrovlje koje je delila sa drugom devojkom, specijalistkinjom ortopedije često odsutnom zbog posla. Marko je živeo sa roditeljima. Kao i Caco, koji je boravio u dečjoj sobi kao neki prerasli klinac. Nijedan od njih nije zarađivao dovoljno da iznajmi sopstveni stan, iako je uvek bilo priče o tome kako će deliti stan posle sledećeg unapređenja. Još otkad su Elizabeta i Marko počeli da se viđaju, ako su hteli da budu zajedno, morali su da budu kod nje.

„Žao mi je što si imala loš dan“, rekao je.

„I ne znaš koliko loš.“

„Šta god da je u pitanju, bićeš ti dobro.“

Ona na to zafrkta.

„Ne možeš da promeniš odluku?“

„Ne.“

„Hoćeš li da upucam starog jarca?“

Elizabeta se nasmejala. „Možda, ako ga samo lakše raniš.“

Na semaforu je bilo crveno svetlo za pešake, ali oni su svejedno pretrčali široku Viale Ređina Elena. „Gde je Kristina večeras?“, upitao je Marko kada su prešli na drugu stranu.

„U bolnici. Radi dvadesetčetvorčasovnu smenu.“

„Odlično. Hoćeš li da prespavam ovde?“

Stegnula mu je ruku. „Naravno da hoću.“

„Treba li nešto da kupimo?“

„Imamo dovoljno da nešto sklepamo“, rekla je. „Hajde samo da idemo kući.“

Ispred njih je bio studentski kvart Via Ipokrate. U toplo veče on bi vrveo od omladine koja puši u kafeima i obilazi izloge malih radnji, ali noćas je bio skoro pust.

Postojao je jedan kratak potez ulice pred kojim je Elizabeta ponekad zastajala kada je išla sama kasno noću, loše osvetljeno područje, okruženo grafitima pokrivenim betonskim zidom sa jedne i iskošenim strmim parkingom sa druge strane. Ali sa Markom se ničega nije bojala. Ništa loše nije moglo da joj se dogodi dok je pored nje.

Malo ispred nalazila se telefonska govornica. U njoj je stajao neki visok čovek. Vrh njegove cigarete žario se dok je povlačio dimove.

Elizabeta je čula korake kako joj se brzo približavaju s leđa, a zatim i kako je Marko čudno, duboko zastenjao. Osetila je kako mu je ruka iskliznula iz njene.

Visoki čovek iz telefonske govornice brzo joj se približavao.

Odjednom je neka snažna ruka otpozadi uhvatila Elizabetu preko grudi i, kada je pokušala da se okrene, obuhvatila ju je oko vrata i naterala je da stoji nepomično. Čovek iz telefonske govornice skoro je stigao do nje. U ruci je imao nož.

Odjeknuo je pucanj, tako glasan da je prekinuo utisak sličan snu koji je čitav napad ostavljao.

Ona ruka ju je pustila i Elizabeta se okrenula i videla Marka na trotoaru kako se napreže da podigne službeni pištolj i još jednom opali. Čovek koji ju je zgrabio okrenuo se prema Marku. Videla je krv kako izbija čoveku iz ramena i na leđima njegovog kaputa od kamilje dlake.

Bez ijedne reči, čovek iz telefonske govornice projurio je pored, ignorišući Elizabetu, usredsređen na neposrednu pretnju. On i ranjeni obrušili su se na Marka, a njihove ruke udarale su kao klipovi u motoru.

Vrisnula je: „Ne!“, i bacila se na jednu ruku koja je zamahivala, pokušavajući da spreči ubistvo, ali čovek iz telefonske govornice stresao ju je sa sebe rukom u kojoj je držao nož. Osetila je kako joj je oštrica zasekla dlan.

Nastavili su sa kasapljenjem i ovog puta Elizabeta se naslepo bacila na noge visokog čoveka, pokušavajući da ga odvuče od Markovog tela. Nešto je popustilo i pomerilo se, ali to nije bio on – bile su to pantalone, koje su počele da mu klize niz kukove.

Uspravio se i žestoko ošinuo Elizabetu preko lica podlakticom.

Pala je na trotoar, svesna krvi – Markove krvi – koja je tekla prema njoj. Videla je kako čovek koga je Marko ustrelio kleči, teško dišući ispod kaputa umrlogog krvlju.

Čuli su se povici u daljini. Neko je vikao sa visokog balkona pola bloka dalje.

Čovek iz telefonske govornice prišao je i polako kleknuo pored Elizabete. Njegovo kameno lice bilo je bezizražajno. Podigao je ruku u kojoj je držao nož.

Čuo se još jedan povik, ovaj put bliži. Neko je dozivao: „Hej!“

Čovek se okrenuo prema tom glasu.

U sekundama pre nego što se ponovo okrenuo Elizabeti i zabio joj pešnicu u grudi, baš pre nego što je izgubila svest, opazila je jednu čudnu, uznemirujuću pojedinost.

Glen Kuper

Nije mogla da bude sigurna – nikada i neće biti – ali pomislila je da je videla kako nešto štrči iz čovekovih leđa tačno iznad spalih pantalona.

Bilo je to nešto što tu nije pripadalo, nešto debelo, mesnato i odbojno, što se uzdizalo iz mreže crnih tetovaža.

Dva

Vatikan, sadašnje vreme

Bol je bio njegov stalni pratilac, njegov lični mučitelj, i budući da se toliko isprepletao sa njegovim umom i telom, na neki izopačen način postao mu je i prijatelj.

Kada bi ga jako stegnuo, od čega mu se kičma kočila u agoniji, morao je sebe sprečiti da ne izgovara psovke iz svoje mladosti, ulični rečnik Napulja. Imao je dugme koje je mogao da pritisne da bi ubrizgao dozu morfijuma u vene, ali izuzev napada slabosti, obično usred noći kada je san delovao toliko drag i nedostižan, izbegavao je da ga koristi. Da li bi se Hristos uzdržavao od morfijuma koji bi mu ublažio muke na krstu?

Ali, pošto bi najgori deo trenutačnih grčeva prošao, ostajala bi prijatna praznina. Bio je zahvalan za pouku koju mu je bol donosio: da je uobičajeno dragocenost i jednostavnost koju treba ceniti. Voleo bi da je toga bio svesniji tokom dugog života.

Začulo se blago kucanje na vratima i on je odgovorio najčvršćim glasom koji je mogao da ispusti.

Časna sestra tiho je stupila u odaju visokog svoda. Siva odora skoro joj se vukla po podu. „Vaša svetosti“, rekla je, „kako se osećate?“

„Otrilike isto kao pre sat vremena“, odgovorio je papa, pokušavajući da se osmehne.

Sestra Emilija, žena ne mnogo mlađa od ostarele glave crkve, prišla je i počela da petlja oko stvari na stočiću pored kreveta. „Niste popili sok od pomorandže“, prekorila ga je. „Da li biste više voleli od jabuke?“

„Najviše bih voleo da sam mlad i zdrav.“

Ona je odmahнула glavom i nastavila sa poslom. „Dajte da vas malo pridignem.“

Krevet mu je zamenjen onim bolničkim sa motorom. Sestra Emilija upotrebila je automatizovane komande da mu podigne uzglavlje i, kada je seo uspravno, prinela mu je slamku suvim usnama i strogo gledala dok nije popustio i popio nekoliko gutljaja.

„Odlično“, rekla je. „Carili čeka da vas vidi.“

„Šta ako ja ne želim da vidim njega?“ Papa je znao da staroj časnoj sestri nedostaje čak i najosnovniji smisao za humor pa je dopustio da ćutanje potraje samo nekoliko sekundi pre nego što joj je rekao da je posetilac dobrodošao.

Doktor Carili, papin privatni lekar, čekaio je u predsoblju ispred papskog apartmana na trećem spratu zajedno sa drugim lekarom iz bolnice Đemeli. Sestra Emilija uvela ih je u spavaću sobu i razdvojila duge zavese krem boje na prozoru okrenutom prema Trgu Svetog Petra da unutra pušti bleđu sunčevu svetlost prijatnog prolećnog dana.

Papa je slabašno digao ruku da bi blago zvanično odmahnuo ljudima. Nosio je jednostavnu belu pidžamu. Nakon poslednje terapije ostao je ćelav pa je, da bi se zagrejao, nosio vunenu kapu koju mu je isplela tetka jednog od privatnih sekretara.

„Vaša svetosti“, rekao je Carili: „Sećate li se doktora Pačole?“

„Kako bih mogao zaboraviti?“ jetko je odgovorio papa. „Njegov pregled bio je veoma temeljan. Priđite bliže, gospodo. Može li vam sestra Emilija doneti malo kafe?“

„Ne, ne, molim vas“, odbio je Carili. „Doktor Pačola ima rezultate vaših poslednjih pregleda na klinici.“

Dvojica ljudi u crnim odelima i sumornih lica više su ličili na pogreb-nike nego na lekare, i papa se našalio na račun njihovog izgleda. „Jeste li došli da me savetujete ili sahranite?“

Pačola, visoki uglašeni Rimljanin naviknut na lečenje bogatih i moć-nih ljudi, nije izgledao zbunjen okruženjem prilikom ove posete, kao ni samim pacijentom. „Samo da obavestimo vašu svetost – svakako ne da vas sahranimo.“

„Pa, dobro“, zaključio je papa: „Sveta stolica ima važnijih stvari kojima treba da se bavi nego da saziva skupštinu. Onda mi podnesite izveštaj. Hoće li dim biti crn ili beo?“